

Laskennalliset verovelat ja -saamiset (KILA 12.9.2006)

Kirjanpitolain mukaan kirjanpitovelvollisen on käsiteltävä tilinpäätöksessään kirjanpidon tuloksen ja verotettavan tulon välille syntyvä väliaikainen ero, joka johtuu jaksottamisesta tai arvostamisesta. Eroa kutsutaan laskennalliseksi verovelaksi tai -saamiseksi. Kuitenkin pienet kirjanpitovelvolliset on vapautettu näiden esittämisestä tilinpäätöksessä.

Käsittely erillis- ja konsernitilinpäätöksessä

Erillistilinpäätöksessä laskennalliset verovelat ja -saamiset saadaan käsitellä kahdella eri tavalla:

- merkitä tuloslaskelmaan ja taseeseen
- esittää tuloveroja koskevissa liitetiedoissa

Jos laskennalliset verovelat ja -saamiset eivät ole olennaisia, niitä ei tarvitse esittää tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöksessä käsitellään kaikki laskennalliset verovelat ja -saamiset:

- erillistilinpäätöksiin sisältyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset
- laskennalliset verovelat ja -saamiset, jotka syntyvät erillistilinpäätösten muuttamisesta konsernin laskentaperiaatteiden mukaisiksi
- poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset (ei pakollista, jos konsernitilinpäätös laaditaan ilman, että kirjanpitolaki sitä edellyttää)
- yhdistelytoimenpiteistä aiheutuvat verovelat ja -saamiset, jos verovaikutukset ovat ilmeisiä

Riippumatta siitä, onko erillistilinpäätöksen yhteydessä tehdyn arvioinnin perusteella tehty kirjauksia, konsernitilinpäätöstä laadittaessa laskennallisten verovelkojen ja -saamisten kirjaamisen olennaisuus on arvioitava uudelleen.

Edellytykset taseeseen merkitsemiselle

Laskennalliset verovelat:

- mikäli laskennallinen verovelka on esitetyillä tavoilla syntynyt, se tulee lähtökohtaisesti kirjata taseeseen, sillä tilanteet, joissa verovelat eivät toteutuisi, ovat hyvin harvinaisia

Laskennalliset verosaamiset:

- laskennalliset verosaamiset saadaan kirjata taseeseen, mikäli tulevaisuudessa saavutettavaa verohyötyä pidetään todennäköisenä:
 - verosaamisten toteutuessa toteutuu vastaava määrä verovelkoja, tai
 - on todennäköistä, että kyseisinä tilikausina syntyy tai pystytään verosuunnittelukeinoin järjestämään riittävä määrä verotettavaa tuloa

Huomioita:

- vaikka ehdot täytyisivät, verosaamista ei saa kirjata taseeseen, jos verohyötyä ei pystytä käyttämään (esimerkiksi verosäännöksiin tiedossa olevien muutosten vuoksi)
- vahvistettujen tappioiden myötä syntyvien verosaamisten kirjaamisen ehdot ovat tiukemmat kuin muiden verosaamisten. Kirjaus saadaan tehdä, mikäli yrityksellä on vahvaa* näyttöä siitä, että tulevaisuudessa syntyy riittävästi verotettavaa tuloa laskennallista verosaamista vastaan (*kuten realistiset hallituksen hyväksymät budjetit)

Yleisohje löytyy Kirjanpitolautakunnan sivuilta:

<http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/all/C17575794AD931DDC22571EE002724C3?openDocument>